

Uued teadusdoktorid

Tervistehnoloogia doktor Madis Tiik

14. detsembril 2012 kaitses Soome innovatsioonifondi Sitra vanemkonsultant Madis Tiik Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ) kliinilise meditsiini instituudis tervistehnoloogia doktori väitekirja „Access rights and organizational management in implementation of Estonian electronic health record system“. Tööd juhendasid TÜ emeriitprofessor Heidi-Ingrid Maaros ja TTÜ dotsent Peeter Ross ning oponentid Karlskrona Blekinge Tehnoloogiainstituudi professor Johan Berglund ja Estonian Business Schooli professor Peeter Lorents.

Töös vaadeldi peamisi tervise infosüsteemi käivitamiseks vajalikke eeldusi ning kirjeldati tegureid, mis on olulised üleriigilise süsteemi juurutamisel. Analüüsiti terviseandmete kogumist, liikumist ja eri osapoolte rolle, samuti tehnilisi võimalusi uuenduste elluviimiseks. Väitekirjas järelitati, et Eesti on astunud suure sammu üleriigilise andmevahetuse võimaldamisel ning Eestist võib saada esimene riik maailmas, kus patsientidel tekib infotehnoloogiline võimalus saada ülevaade oma terviseandmete kasutamisest. Loodetavasti parandab see inimeste tervisekäitumist ning vähendab tervishoiuteenuste riiklikku kulu.

Meditsiinidoktor Mai Blöndal

18. jaanuaril 2013 kaitses TÜ kardioloogia kliiniku spetsialist Mai Blöndal meditsiinidoktori väitekirja „Changes in the baseline characteristics, management and outcomes of acute myocardial infarction in Estonia“. Tööd juhendasid TÜ kardioloogia kliiniku juhataja prof Jaan Eha ning sama kliiniku teadur ja PERHi kardioloog Tiia Ainla. Tööd oponentis dr Gerhard Wikström Uppsala Ülikoolist.

Uurimuse kohaselt paranes aastatel 2001–2007 Eestis südamelihaseinfarktiga patsientide ravikäsitus nii kõrgema kui ka madalama etapi haiglates, kusjuures kõrgema etapi haiglates oli see areng rohkem väljendunud. Ometigi ei väljendunud parem ravikäsitus haiglate oluliselt paremates ravitulemustes. Probleemiks on eelkõige patsientide kõrgem vanus ja kaasuvate haiguste sagedasem esinemine. Töö tulemusena ilmnis, et just suhkurtõvega naissoost patsientidel on halvemate ravitulemuste risk. Uuringust järeltus, et nii kõrgema kui ka madalama etapi haiglates on võimalusi parandada ravikäsitust ja -tulemusi ning selle saavutamise võtmeküsimuseks on erineva ravitsemega haiglate koostöö. Eestis on vajalik jätkata südamelihaseinfarktiga patsientide ravikäsituse ja -tulemuste seiret.

Meditsiinidoktor Jana Lass

31. jaanuaril 2013 kaitses TÜ Kliinikumi kliiniline proviisor Jana Lass meditsiinidoktori väitekirja „Epidemiological and clinical aspects of medicines use in children in Estonia“. Tööd juhendas TÜ mikrobioloogia instituudi juhataja prof Irja Lutsar ning oponentis prof Jörg Breikreutz Düsseldorfi Ülikoolist.

Uurimistöega leiti, et 2007. aastal Eesti lastele välja ostetud retseptidest kolmandikul juhtudest oli ravim lastele ametliku näidustusega (*off-label*). Kõik uuringuperioodil hospitaliseeritud vastsündinud said vähemalt ühe ravimi, millel puudus kohalik müügiluba või ametlik näidustus vastsündinutel kasutamiseks. Lapsi ja vastsündinuid puudutav raviminfo lahkneb erinevates infoallikates oluliselt. Vastsündinud said haiglas ravimitega 123 erinevat abiainet, millest kolmandik liigitus vastsündinutele potentsiaalselt toksiliseks. Ravitud vastsündinutest 97% said ravimite koostises vähemalt ühe potentsiaalselt toksilise abiaine ja 88% vähemalt ühe teadaolevalt toksilise abiaine. Eesti lastele osteti võrreldes Rootsi lastega 2007. aastal välja poole rohkem antibiootikume, vastavalt 616 vs. 353 retsepti 1000 lapse kohta. Eestis määrati sagedamini laia toimespektriga amokitsilliini, Rootsis kitsa toimespektriga fenoksümetüülpenitsilliini.